

Tři Logoi

Rudolf Steiner

Esoterní hodina, Berlín, 18. prosince 1906

Dnes se pokusíme poněkud si přiblížit podstatu tří Logoi. Značně neprávem mluví mnoho theosofů o těchto věcech úplně na začátku, kdy ještě o theosofii sotva něco vědí. To může přinést jen zmatek a škodu. Žádný člověk, ve kterém neprocitlo vyšší vědomí, si vlastně nemůže udělat představu o podstatě tří Logoi. Vyvoláním správných obrazů však člověk může připravit svou duši na náležité zření v budoucnosti. Všechno duchovní se projevuje i ve fyzickém. Podívali bychom se tedy na to, co ve fyzickém světě odpovídá oněm vznešeným silám.

V běžném životě se říká, že člověk má pět smyslů. Okultismus zná jen tři, totiž čich, zrak a sluch. Chuť a smysl pro teplo se nacházejí mezi nimi. Když něco cítím, přijímám nosem velmi jemné částičky příslušné látky. Čichem tedy vnímám hmotu samotnou. Když vidím očima, nevnímám předmět samotný, ale jen obraz předmětu, který je vyvolán chemickým procesem v oku. Uprostřed mezi čichem a zrakem se nachází chuť; je to přechodný smysl. Když chutnám, přijímám sice části předmětu samotného, nevnímám však tyto části bezprostředně tak jako u čichu, ale musím s nimi nejprve provést chemický proces, abych je ochutnal. Sluchem nevnímám předměty, nýbrž vibrace vzduchu. Určité vibrace vnímám i při cítění tepla, tehdy však vnímá celé moje tělo, zatímco v případě sluchu se vnímání vibrací odehrává v orgánu zcela speciálně vytvořeném k tomuto účelu.

Tři Logoi mají vztah k těmto třem smyslům. Třetí Logos je tak nesobecký, že svou bytost nechává znít světem. Druhý vplývá do obrazů. První Logos vyzařuje sama sebe, své vlastní tělo. To znamená nejvyšší stupeň nesobeckosti, když někdo dokáže nechat svou vlastní bytost vyzářit.

Na počátku světa nechal proudit svou bytost první Logos; vesmírný prostor se tak zaplnil, mohli bychom říci, vůní. První Logos je pro nás aroma světa. Všechno hmotné vzalo počátek z něj, z jeho těla. On je aroma světa. Potom začal ze sebe proudit druhý Logos a světové aroma prostoupil obrazy a formami. Tehdy se svět začal formovat; zazářilo světlo a barvy. Tehdy prozněla rodící se svět třetí Logos. Světové aroma proudí prostorem; v něm září nádherné formy; a tento třpytící se, vonící svět prostupují vlny znění třetího Logu.

Celý prasný svět tak můžeme chápat jako výron tří Logoi a zvolna tak proniknout k jejich pravé podstatě.

Žádný z těchto tří Logoi však nepůsobí sám pro sebe, ale všichni tři žijí a působí v naprostém vzájemném propojení, takže každý z nich se vždy projevuje také ve dvou ostatních. Působení tří Logoi však nemůžeme u každého z nich vnímat stejně zřetelně. To souvisí s dobou jejich vyplývání.

Když řetězec naší planety vyšel na světlo, začalo také zároveň vyplývání třetího Logu. A jeho znění dozní teprve tehdy, až řetězec naší planety dosáhne konce našeho vývoje. Avšak vlny obou zbývajících Logoi nezačaly plynout až na počátku našeho planetárního řetězce; přešly k nám z dřívějších stádií vývoje světa. Vlny proudění těchto dvou Logoi mají delší

trvání než vlny třetího Logu. Ale ještě než náš planetární řetězec dosáhne svého cíle, dozní vyzařování druhého Logu a začne nové vyzařování. Toto nové vyzařování je oním vyzařováním, které vlastně patří k naší planetární soustavě, na níž spolupracujeme. Vyzařování druhého Logu se připravuje dlouho předtím, než dojde k jeho úplnému vyplynutí. Takovými přípravnými proudy byly proudy, které vnesli do světa velcí náboženští vůdcové Buddha, Zoroaster, Hermes atd. Když ale světlo druhého Logu zazářilo přípravně naposled, zazářilo nejjasněji, a to bylo v Ježíši Kristu. Až nyní zazáří znovu, bude to druhý Logos samotný, který nově vyzáří svou bytost.

Ještě delší než vlna proudění druhého Logu je vlna Logu prvního. Zatímco nový druhý Logos již dávno plyne, první Logos teprve dozněl a začíná jeho nové vyzařování, a až to vlastně patří k našemu planetárnímu řetězci. Nejzřetelněji tedy můžeme vnímat třetí Logos. Ten zní plně a hlasitě, a chceme-li charakterizovat jeho podstatu, řekneme, že má jasné, vokální znění: A ...

Jelikož lze v každém ze tří Logoi vnímat i oba ostatní, v třetím Logu zní také první a druhý Logos jako znění, ve druhém Logu září první a třetí Logos jako obrazy a v prvním Logu vydávají druhý a třetí Logos svou vůni. My však můžeme zprvu poznat jen působení prvního a druhého ve třetím Logu. Dokážeme-li slyšet jasné, plné A třetího Logu, pak v něm zaznívá ještě jiná hláska, znění druhého Logu. Náš druhý Logos se také dosud rodí. Proto zní jeho tón zatím nejasně, přesto však vokálně plně, tak jako U. Náš první Logos, který se zrodí teprve v daleké budoucnosti, zní jako tiše bzučící spodní tón. Jeho znění není vokální, na to je nám dosud příliš vzdálený, ale tlumeně konsonantní: M.

Znění těch nejvznešenějších mocností tak máme vyjádřeno v:

AUM

To je cíl, k němuž všichni spějeme: mít podíl na podstatě těchto nanejvýš svátých světových sil. Lidská duše má hodnotu pro vývoj světa jen potud, nakolik se podílí na těchto mocnostech:

AUM

<i>první Logos</i>	<i>druhý Logos</i>	<i>třetí Logos</i>
<i>čich</i>	<i>zrak</i>	<i>sluch</i>
<i>látka</i>	<i>obraz (imago)</i>	<i>pohyb</i>

GA 266/1

První a druhý Logos zaznívají také ve třetím Logu.

Třetí Logos, tedy tón, je zcela na fyzické pláni. Ten tón můžeme vytvářet (vydávat) i přijímat.